

Asia: VN/21883/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi työehtodirektiivin täytäntöönpanosta ja vaihtelevaa työaikaa noudattavan työntekijän asemaa parantavaksi lainsäädännöksi

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esityksestä

Lausunnonantaja katsoo, että lähtökohtaisesti lainvalmistelussa tulisi pyrkiä mahdollisimman paljon pois byrokratiaa lisäävistä toimenpiteistä. Nyt esitetyissä lakimuutoksissa työnantajalle lisätään entisestään velvollisuuksia toimittaa erinäisiä kirjallisia dokumentteja, jotka käytännössä eivät konkreettisesti muuta tai paranna työntekijän asemaa. Mikäli määräaikaisuuksia tai osa-aikaisuuksia ei ole mahdollista muuttaa turvaavampaan työsuhdemuotoon – mikä nykypäivänä on tavallista – ei työntekijän pyytämä selvitys asiasta tule tilannetta muuttamaan. Siksi katsomme, että tarvittavia kirjallisia dokumentteja eri työsuhteen vaiheissa, voisi mahdollisimman pitkälti antaa yleisenä tiedotteena koko henkilökunnalle. Esimerkiksi laivaa koskevat tiedot voisivat olla yleisesti esillä laivan päällä, eikä antaa jokaiselle työntekijälle työsopimuksen yhteydessä erikseen kirjallisesti. Samoin esimerkiksi tieto määräaikaisuuksien tai osa-aikaisuuksien tilanteesta silloin, kun työvoimalle ei ole lisätarvetta, voitaisiin antaa yleisesti niille määrä- ja osa-aikaisille työntekijöille, jota se koskee, kirjallisesti esim. sähköpostilla.

Esityksen yleisperustelut

Huomionne esityksen yleisperusteluista

-

Esityksen vaikutukset

Huomionne esityksessä arvioiduista vaikutuksista

-

Työsopimuslaki

1 luku 11 §: Vaihtelevaa työaikaa koskeva ehto

-

2 luku 4 §: Selvitys työn teon keskeisistä ehdoista

-

2 luku 6 §: Vapautuvista työpaikoista tiedottaminen ja velvollisuus pyynnöstä antaa tietoa turvaavammasta työsuhdemuodosta

Selvityspyynnöillä voi niin meri- että työsopimuslain nojalla olla työnantajaa merkittävästikin kuormittava vaikutus niissä yhtiöissä, joilla on palkkalistoillaan työn luonteesta johtuen joko paljon määräaikaisia tai osa-aikaisia työntekijöitä, mikäli selvityspyynnöt jätettäisiin käyttämään laajassa mittakaavassa suuren työntekijäjoukon toimesta. Tällainen mahdollisuus tulisi lainvalmistelussa ottaa huomioon, sillä sitä ei käsityksemme mukaan säädöksellä tavoitella.

2 luku 19 §: Pakollisen koulutuksen maksuttomuus ja työajaksi lukeminen

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että koulutus olisi lähtökohtaisesti pyrittävä sijoittamaan työntekijän työvuorolle. Tämä ei aina ole suinkaan käytännössä mahdollista. Näin ollen kirjausta ”mahdollisuuksien mukaan” ei tulisi perusteluissa kirjata lähtökohdaksi vaan ainoastaan mahdollisuudeksi.

13 luku 7 §: Poikkeaminen työehtosopimuksella

-

Muut mahdolliset huomiot

-

Merityösopimuslaki

1 luku 3 §: Työsopimuksen muoto ja sisältö

-

1 luku 3a §: Työntekijälle annettavat tiedot

-

2 luku 5 §: Vapautuvista työpaikoista tiedottaminen ja velvollisuus pyynnöstä antaa tietoa turvaavammasta työsuhdemuodosta

Työskentely erityisesti matkustaja-aluksilla on monilta osin keikkaluonteista, ja monilla laivan päällä työskentelevistä on määräaikainen työsopimus. Näitä sopimuksia voi henkilöillä olla ollut useitakin vuosien saatossa. Näkemyksemme mukaan kuuden kuukauden työssäolon arviointi tulisi hallituksen esityksestä poiketen tehdä tarkastelemalla vain kulloinkin voimassa olevaa määräaikaista työsuhdetta eikä niputtamalla mahdollisia aiempia työsuhteita yhteen. Mikäli aiemmat työsuhteet tulisi huomioidavaksi, tulisi hallituksen esityksessä tarkemmin perustella, mitä tarkoitetaan ”vain lyhyin välein” toisiaan seuraavilla määräaikaisilla työsuhteilla.

Selvityspyynnöillä voi niin meri- että työ sopimuslain nojalla olla työnantajaa merkittävästikin kuormittava vaikutus niissä yhtiöissä, joilla on palkkalistoillaan työn luonteesta johtuen joko paljon määräaikaisia tai osa-aikaisia työntekijöitä, mikäli selvityspyynnöt tulisi käyttää laajassa mittakaavassa suuren työntekijäjoukon toimesta. Tällainen mahdollisuus tulisi lainvalmistelussa ottaa huomioon, sillä sitä ei käsityksemme mukaan säädöksellä tavoitella.

2 luku 24 §: Pakollisen koulutuksen maksuttomuus ja työajaksi lukeminen

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että koulutus olisi lähtökohtaisesti pyrittävä sijoittamaan työntekijän työvuorolle. Tämä ei merityössä käytännössä ole useinkaan mahdollista. Näin ollen kirjausta ”mahdollisuuksien mukaan” ei tulisi perusteluissa kirjata lähtökohdaksi vaan ainoastaan mahdollisuudeksi.

13 luku 9 §: Poikkeaminen työehtosopimuksella

-

Muut mahdolliset huomiot

-

Työaikalaki

30 §:n 4 momentin kumoaminen ja uusi 30 a §: Vaihtelevan työajan sopimuksia koskevat vaatimukset työvuorosuunnittelussa

- 30 a § vaihtelevan työajan sopimuksia koskevat vaatimukset työvuorosuunnittelussa

Kohtuullista korvausta arvioitaessa enimmäiskorvauksen määrä tulisi rajata työntekijän perutun työvuoron ajalta menettämään ansioon.

34 §: Poikkeaminen työehtosopimuksella

-

Muut mahdolliset huomiot

-

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta

9 §: Viranhoitomääräys

-

16 b §: Pakollinen koulutus ja työajaksi lukeminen

-

22 a §: Velvollisuus pyynnöstä antaa tietoa turvaavammasta virkasuhteesta

-

Muut mahdolliset huomiot

-

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta

13 §: Toimintaohjeen ja kehotuksen antaminen

-

Muut mahdolliset huomiot

-

Työntekijän eläkelain 148 §:n kumoamisehdotus

Huomionne ehdotuksesta

-

Työtapaturma- ja ammattitautilain 272 §:n kumoamisehdotus

Huomionne ehdotuksesta

-

Kuusinen Nea
Tallink Silja Oy